

PEYGAMBER TASAVVURU

- Peygamber Efendimiz, Allah'ın kendine ikram ettiği bütün mazhariyetlerin şuûrundaydı ve Allah'a şükür bu nimetleri izharda da sakınca görmezdi.
- Nitekim Allah'ın nimetlerini anlatmak da onun görevleri arasındaydı:

• {وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ}

- *Duha, 93/11: Rabbinin nimetlerini ise durmayıp söyle!*

- Bu nedenle Rasûlullah'ın hayatı boyunca mazhar olduğu maddî ve manevî lütufları, nimetleri bir şükür ifadesi olarak anmıştır. Zaten böyle ifadelerinden sonra (لَا فَخْرَ) "Övünme yoktur!.." kaydını da eklemiştir.
- Yani: **"Ben bunu övünmek için değil, Allah'ın bana verdiği nimeti bildirmek için söylüyorum."** demek istemiştir.
- Rasulullah'ın risaleti yönü ile kendisinde bulunan bu sıfatları anlatması tevazuya zıt değildir. Şahsı hususunda ise o insanların en mütevazisi idi. Bunu, onun sözlerinde ve hayatında görmek mümkündür.

- Rasulullah şöyle buyurdu:

• " مَثَلِي وَمَثَلُ الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِي، كَمَثَلِ رَجُلٍ بَنَى بَيْتًا فَأَحْسَنَهُ وَأَجْمَلَهُ، إِلَّا مَوْضِعَ لَبْنَةٍ مِنْ زَاوِيَةٍ، فَجَعَلَ النَّاسُ يَطُوفُونَ بِهِ، وَيَعْجَبُونَ لَهُ، وَيَقُولُونَ هَلَّا وُضِعَتْ هَذِهِ اللَّبْنَةُ؟ قَالَ: فَأَنَا اللَّبْنَةُ وَأَنَا خَاتِمُ النَّبِيِّينَ "

- *"Benimle benden önce geçen peygamberlerin misali, birtakım evler inşa eden, onları iyi, güzel ve mükemmel yapan, ancak köşelerinden birinde bir kerpiç yeri bırakan bir adamın misali gibidir ki, insanlar dolaşmaya ve binayı beğenmeye başladılar ve 'Şuraya bir kerpiç koysan da binan tamam olsa...' derler. İşte o kerpiç benim."*¹

¹ Buhari.

- Enes şöyle anlattı: Rasûlullah (s.a.v.) buyurdu:

• «فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ
وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ»

- *"Ben size babanızdan, çocuğunuzdan ve bütün insanlardan daha sevgili olmadıkça (tam manasıyla) iman etmiş olmazsınız."*²

² Buhari.

- Abdullah ibn Hişam anlatıyor: Peygamber'le beraberdik. Rasûlullah, Ömer ibnu'l-Hattab'ın elinden tutuyordu.
- Ömer O'na:

• يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَأَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِلَّا مِنْ نَفْسِي

- "Ya Rasulallah! Sen bana nefsimden (kendimden) başka her şeyden daha sevgilisin." dedi.
- Bunun üzerine Peygamber (s.a.v.):

• لَا، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ، حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْكَ مِنْ نَفْسِكَ

- *"Hayır! Canım elinde olan Allah'a yemin olsun! Ben sana, nefsinden de daha sevgili olmalıyım."* dedi.
- Ömer:

• فَإِنَّهُ الْآنَ، وَاللَّهِ، لَأَنْتَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ نَفْسِي

- "Vallahi, şimdi sen bana nefsimden de sevgilisin." dedi.
- Peygamber (s.a.v.) şöyle dedi:

• الْآنَ يَا عُمَرُ

- "Ömer! İşte şimdi oldu." buyurdu.³

³ Buhari.

H. Muhammed de Bir İnsandır:

• قُلْ لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِنْ أَتَّبَعُ إِلَّا مَا يُوْحَىٰ إِلَيَّ...

- *De ki: “Size Allah’ın hazineleri yanımdadır demiyorum, gaybı da (algılamayanı da) bilmiyorum ve ben size bir meleğim de demiyorum. Ben bana vahyedilenden başkasına uymam....”⁴*

⁴ En’am, 6/50.

- Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

• إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ وَإِنَّكُمْ تَخْتَصِمُونَ إِلَيَّ وَلَعَلَّ بَعْضَكُمْ أَنْ يَكُونَ أَلْحَنَ بِحُجَّتِهِ مِنْ بَعْضٍ وَأَقْضِيَ لَهُ عَلَى نَحْوِ مَا أَسْمَعُ فَمَنْ قَضَيْتُ لَهُ مِنْ حَقِّ أَخِيهِ شَيْئًا فَلَا يَأْخُذْ فَإِنَّمَا أَقْطَعُ لَهُ قِطْعَةً مِنَ النَّارِ

- *"Ben ancak bir beşerim. Sizden davalılar bana geldiğinde bazınız delil getirmede diğerinden daha becerikli olabilir. Ben de doğru söylüyor zannıyla onun lehinde hüküm verebilirim. Şu halde sizin ifadenize göre bir kimseye mü'min kardeşinin hakkını alıp verirsem, onu ister alsın isterse bıraksın bu, cehennemden bir parçadır."*⁵

⁵ Buhari.

Hız. Muhammed'i Sevmeye İtidalli Olmak:

- Rasulullah buyurdu ki:

• لَا تُطْرُونِي كَمَا أَطَرْتُ النَّصَارَى عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ فَإِنَّمَا أَنَا عَبْدٌ، فَقُولُوا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

- “Hakkımda, Hıristiyanların Meryem oğlu İsa'ya yaptıkları aşırı övgülerde (İTRA') bulunmayın. Şurası muhakkak ki ben bir kulum. Benim için “Allah'ın kulu ve elçisi” deyin.”⁶

⁶ İbn Hanbel, Müsned

- Bir adam:

• يَا خَيْرَنَا وَابْنِ خَيْرِنَا، وَيَا سَيِّدَنَا وَابْنَ سَيِّدِنَا

- *"Muhammed! Bizim en hayırlımız! En hayırlımızın oğlu! Efendimiz! Efendimizin oğlu!" dedi. Bunun üzerine Rasulullah şöyle buyurdu:*

• «يَا أَيُّهَا النَّاسُ قُولُوا بِقَوْلِكُمْ ، لَا يَسْتَهْوِيَنَّكُمُ الشَّيْطَانُ، أَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ، وَاللَّهِ مَا أَحَبُّ أَنْ تَرْفَعُونِي فَوْقَ مَنْزِلَتِي الَّتِي أَنْزَلَنِي اللَّهُ»

- *"Ey cemaat! Her zaman nasıl konuşuyorsanız, öyle konuşun! Şeytan sizi saptırmasın! Ben, Abdullah'ın oğlu Muhammed'im. Ben Allah'ın kulu ve*

*Rasulü'yüm. Vallahi! Sizin beni bulunduğum derecenin üzerine çıkarmanızı sevmem."*⁷

⁷ İbn Hanbel.

- Rasûlullah buyurdular ki:

• لَعَنَ اللَّهُ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى، اتَّخَذُوا قُبُورَ أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ

- *Allah yahudilere ve hıristiyanlara lânet etsin. Peygamberlerinin kabirlerini mescide çevirdiler.*⁸

⁸ Buhârî, Salât 54.

- Rasûlullah şöyle duâ buyurdular:

• اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ قَبْرِي وَثَنًا يُعْبَدُ. اشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَى قَوْمٍ اتَّخَذُوا قُبُورَ
أَنْبِيَائِهِمْ مَسَاجِدَ

- “Allahım, kabrimi ibâdet edilen bir put kılma” (ve devamla dedi ki):
“Nebilerinin kabirlerini mescidler haline getiren bir kavme Allah’ın
öfkesi artmıştır.”⁹

⁹ Muvatta, Kasru's-Salât 85, (1, 172)

- Ashab anlatıyor: Rasûlullah'ın yanına gitmiştik. (أَنْتَ سَيِّدُنَا) ”Sen bizim efendimizsin!” diye hitap ettik.
- Rasulullah (السَّيِّدُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى) “Efendi, Allah'tır!” buyurdular.
- Biz: (وَأَفْضَلُنَا فَضْلًا وَأَعْظَمُنَا طَوْلًا)
- ”Fazilette en ileride olanımız, mertlikte en başta gelenimizsin!” dedik.
- Rasulullah şöyle buyurdular:

• قُولُوا بِقَوْلِكُمْ، أَوْ بَعْضِ قَوْلِكُمْ، وَلَا يَسْتَجْرِينَكُمْ الشَّيْطَانُ

- “Söylediğinizin hepsi bu veya buna yakın bir söz olsun. Şeytan sizi (abartılı/mübalagağı metihlerde) koşturmasın!”¹⁰

¹⁰ Ebu Davud, Edeb 10

Hız. Muhammed'i Diğer Peygamberlerden Üstün Tutmamak:

- "Rasulullah buyurdular ki:

• لَا يَنْبَغِي لِعَبْدٍ أَنْ يَقُولَ: أَنَا خَيْرٌ مِنْ يُونُسَ بْنِ مَتَّى

- "Bir kulun: Benim, Yunus İbnu Mettâ'dan hayırlı olduğumu" söylemesi uygun olmaz."¹¹

¹¹ Buhârî, Enbiya 35

- Müslümanlardan biri ile Yahudilerden biri aralarında münakaşa edip küfürleştiler. Müslüman öbürüne:

• وَالَّذِي اصْطَفَىٰ مُحَمَّدًا عَلَى الْعَالَمِينَ

- “Rasulullah’ı âlemler üzerine seçkin kılana kasem olsun!” diye yemin etti.
- Yahudi de:

• وَالَّذِي اصْطَفَىٰ مُوسَىٰ عَلَى الْعَالَمِينَ

- “Musa’yı âlemler üzerine seçkin kılana kasem olsun!” diye yemin etti.
- Derken, o böyle der demez, müslüman elini kaldırıp yahudi’ye bir tokat vurdu.
- Yahudi de doğruca Rasulullah’a gidip hadiseyi haber verdi:

- Rasulullah şöyle buyurdu:

• «لَا تُخَيِّرُونِي عَلَى مُوسَى، فَإِنَّ النَّاسَ يَصْعَقُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَأَصْعَقُ مَعَهُمْ، فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ يُفِيقُ، فَإِذَا مُوسَى بَاطِشٌ جَانِبَ الْعَرْشِ، فَلَا أَذْرِي أَكَانَ فِيمَنْ صَعِقَ، فَأَفَاقَ قَبْلِي أَوْ كَانَ مِمَّنِ اسْتَشْنَى اللَّهَ»

- *”Beni Hz. Musa’ya üstün kılmayın! Çünkü insanlar hep bayılacaklar. İlk kalkan ben olacağım. Ben ayılınca Hz. Musa’yı Arş’in bir ucundan tutmuş göreceğim. Bilemiyorum. O, bayılıp hemen ayılanlardan mıdır, yoksa Allah’ın istisna ettiklerinden midir?”*¹²

¹² Buhârî, Husumât 1

H.z. Muhammed'e Yapılan İlahi Uyarılar:

- **1-İbni Ümmü Mektum Olayı:**
- Allah Resulü Mekkelilerin ileri gelenlerine İslam'ı anlattığı, onları davet ettiği ve mümin olmalarını umduğu bir ortamda, uzaktan Abdullah bin Ümmü Mektum gelir. Gözleri görmediğinden Allah Resulünün kimlerle ne yaptığını bilmemektedir. Onun tek amacı, yeni ayetler varsa onları almak, Kur'an'la feyizlenmektir.
- Abdullah'ın onların bulunduğu meclise destursuz girip, sözlerini kesmesi, resulümüz (sav)'ın hoşuna gitmez ve yüzünü ekşitir. İşte bu olay üzerine Peygamberimizi uyaran ayetler gelir.

• {عَبَسَ وَتَوَلَّى}

- *Surat astı ve döndü;*

• {أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَى}

- *Kör geldi diye.*

• {وَمَا يُدْرِيكَ لَعَلَّهُ يَزَكِّي}

- *Ne bilirsin belki o arınacak?*

• {أَوْ يَذَّكَّرُ فَتَنْفَعَهُ الذِّكْرَى}

- *Yahut öğüt dinleyecek de öğüt, kendisine yarayacak.*

• {أَمَّا مَنْ اسْتَغْنَى}

- *Kendisini zengin görüp tenezzül etmeyene gelince;*

• {فَأَنْتَ لَهُ تَصَدَّى}

- *Sen ona yöneliyorsun.*

- *Onun arınmamasından sana ne?*

• {وَمَا عَلَيْكَ أَلَّا يَزَّكَّى}

- *Fakat koşarak sana gelen,*

• {وَأَمَّا مَنْ جَاءَكَ يَسْعَى}

- *Saygılı olarak gelmişken,*

• {وَهُوَ يَخْشَى}

- *Sen onunla ilgilenmiyorsun.*

• {فَأَنْتَ عَنْهُ تَلَهَّى}

- **2-Bedir Esirleri:**

- Bedir savaşı sonucu yakalanan savaş suçlularına ne yapılması gerektiğini Allah Resulü ashabıyla istişare eder. Genel eğilim, suçluların cezalandırılmalarıdır. Ancak çok merhametli olan Peygamberimiz, onların fidye karşılığı salıverilmeleri kararını verir. Bunun üzerine uyarı ayeti gelir.

• {مَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَكُونَ لَهُ أَسْرَى حَتَّى يُشْحَنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَصَ

الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ} [67]

- *Enfal, 8/67: Yeryüzünde ağır bas(ıp küfrün belini iyice kır)ıncaya kadar hiçbir peygambere esirler sahibi olmak yakışmaz. Siz, geçici dünya malını istiyorsunuz, Allah ise (sizin için) ahireti istiyor. Allah daima üstün, hüküm ve hikmet sahibidir.*

• {لَوْلَا كِتَابٌ مِّنَ اللَّهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَا أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ} [68]

- 68: Eğer Allah'tan, (yanılma ile verilen hükümlerden ötürü azap etmemek hakkında) bir yazı geçmemiş olsaydı, aldığınız fidyeden dolayı size mutlaka büyük bir azap dokunurdu.

• {فَكُلُوا مِمَّا غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ} [69]

- 69: Artık aldığınız ganimetten helal ve temiz olarak yiyin ve Allah'tan korkun. Şüphesiz Allah, bağışlayandır, esirgeyendir.

- **3-Münafıklara İzin Verilmesi:**

- Tebük Seferi öncesi cihada katılmak istemeyen münafıklar, Allah Resulüne gelerek sahte ve yalandan mazeretler öne sürmüşlerdi. Bunun üzerine onların izin talebine müsaade eden Allah Resulü uyarılmıştır.

• {عَفَا اللَّهُ عَنْكَ لِمَ أَذِنْتَ لَهُمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ

الكَاذِبِينَ} [43]

- *Tevbe 9/43: Allah seni affetsin; doğru söyleyenler sana iyice belli olup, yalan söyleyenleri bilmezden önce niçin onlara izin verdin?*

• {لَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ

وَأَنْفُسِهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالْمُتَّقِينَ} [44]

- *Tevbe 9/44: Allah'a ve ahiret gününe inananlar; mallarıyla, canlarıyla, cihad etmek(ten geri kalmaları) için senden izin istemezler. Allah, korunanları bilir.*

• {إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ} [45]

- *Tevbe 9/45: Ancak Allah'a ve ahiret gününe inanmayan, kalpleri kuşkuyla düşmüş ve şüpheleri içinde bocalayıp duranlar, (geri kalmak için) senden izin isterler.*

• {وَلَوْ أَرَادُوا الْخُرُوجَ لَأَعَدُّوا لَهُ عُدَّةً وَلَكِنْ كَرِهَ اللَّهُ انْبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ وَقِيلَ اقْعُدُوا مَعَ الْقَاعِدِينَ} [46]

- *Tevbe 9/46: Eğer (cihada) çıkmak isteselerdi, onun için bir hazırlık yaparlardı. Fakat Allah, onların davranışlarından hoşlanmadığı için onları durdurdu: “Oturan(kadın ve çocuk)larla beraber oturun!” denildi.*

• {وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي اَلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَاِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ} [49]

- *Tevbe 9/49: İçlerinden öylesi var ki: “Bana izin ver, beni fitneye düşürme” der. İyi bilin ki, onlar zaten fitneye düşmüşlerdir. Cehennem de kâfirleri kuşatacaktır.*

• {فَرِحَ الْمُخَلَّفُونَ بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ اللَّهِ وَكَرِهُوا أَنْ يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنْفِرُوا فِي الْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ أَشَدُّ حَرًّا لَوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ}

- *Tevbe 9/81: Allah'ın Elçisinin arkasından oturmakla sevindiler, mallarıyla ve canlarıyla cihad etmekten hoşlanmadılar: "Sıcakta sefere çıkmayın." dediler. De ki: "Cehennemin ateşi daha sıcaktır!" Keşke anlasalardı!*

- **4-Tahrim Meselesi:**

- Allah Resulünün hanımlarına olan kızgınlığı sonucu bal şerbeti içmeyeceğine dair yemin etmesi üzerine ayet inmiştir.

• يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاةَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

- *Tahrim 66/1: Ey peygamber niçin, Allah'ın sana helâl kıldığı şeyi, eşlerinin, hatırı için harâm kılıyorsun? Allah bağışlayandır, esirgeyendir.*

• قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

- *Tahrim 66/2: Allah size, yeminlerinizi (kefaretle) çözmeyi meşru kılmıştır. Allah sizin sahibinizdir. O bilendir, hüküm ve hikmet sahibidir.*

• وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَىٰ بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَأَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَفَ بَعْضَهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ

- *Tahrim 66/3: Peygamber, eşlerinden birine gizli bir söz söylemişti. Fakat eşi, o sözü (başkasına) haber verip, Allah da peygamberi, eşinin bu davranışına muttali kılınca (Peygamber, eşine) o(söylediği)nin bir kısmını bildirmiş (şunları şunları filana söyledin demiş), bir kısmından da vazgeçmişti. (Peygamber) Bunu eşine haber verince eşi: “Bunu sana kim söyledi?” dedi (Peygamber): “(Her şeyi) Bilen, haber alan (Allah) bana söyledi” dedi.*

- **5-Münafık Ve Müşriklere Dua:**

- Bir ara bir gurup münafık Allah Resulüne gelerek kendilerine duada bulunmalarını istemişti. Peygamber de bunu arzu etti ve istiğfarda bulundu. Hemen uyarı mesajı geldi.

• {اسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ}

- *Tevbe 9/80: Onlar için ister af dile, ister dileme, onlar için yetmiş defa af dilesen, yine Allah onları affetmez. Böyledir, çünkü onlar Allah'ı ve Elçisini tanımadılar; Allah, yoldan çıkan kavmi yola iletmez.*

- **6-Fakirlerle İlgili Uyarı:**

- Mekkeli kendini beğenmiş ekâbir, Allah Resulünün mesajını dinlemek, aynı mecliste bulunmak için, yanındaki fakir ve köle müminleri uzak tutmalarını istemişti. Peygamberimiz, bu teklifi reddeder. Ancak bazı sahabeler bu yolun da denenmesi, dolayısıyla onların hidayete ermesi için Allah Resulüne fikirlerini söylerler. Peygamberimiz bu olayı düşünürken, ayet iner ve böyle bir şeye yönelmemek gerektiğini belirtir.

• **وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوَاهُ وَكَانَ أَمْرُهُ فُرُطًا**

- *Kehf 18/28: Nefsini, sabah akşam, rızasını isteyerek Rablerine yalvaranlarla beraber tut (onlarla beraber bulunmaya candan sabret).*

Gözlerin, dünya hayatının süsünü isteyerek onlardan başka yana sapmasın. Kalbini bizi anmaktan alıkoyduğumuz keyfine uyan ve işi, hep aşırılık olan kişiye itaat etme.